

במושבה. שמואל ליכטנשטיין, בשעת יוסף רודבסקי, החניך שדמה למדריכו כאח. הוא לא נהג ביקור במנחמיה, מקום בו נולד. להתפאר במדיו ודרגותיו, העדיף בגדי אזרח. טיסה זה מקצוע, לא דרגות, אמר.

טיים לדוגמה. צילום של המדריך שמואל ליאור הופיע בשער אחד העתונים, הוא נחשב לאחד מטובי הטייסים.

- שאלה אמו של אחד הטייסים -

גברת, הוא מבצע מרצונו את הניתוחים ה"מכשירים אותו לקורס.

***

פנים אז פנים

כך חלפו חמש שנים. שלב אחר שלב טיפסו השניים בסולמותיהם הנפ"ר, הגיעו לדרגת קצונה והשתלמויות ב"מסוסים שונים.

שמואל ראה את עצמו משועבד לחיליה"ח אחר עד כי שוב לא יכול היה לתאר לעצמו חיים בלי כנפיים. הוא חתם לשירות קבע שאין ממנו מנוסה — שרות עד גיל הפרישה.

ליוסף היו חיי הצבא מכבידים. הוא לא אהב להתפאר במדיו ודרגותיו, העדיף תמיד בגדים אורחיים. שאיפתו היתה להמשיך ב"טייס אזרחי. אולם קודם, החליט, עליו להשיג תלם,

וכך נפגשו השניים פנים אל פנים לראשון נה. שמואל כמדריך, יוסף כחניך.

***

הפרידה האחרונה

ה אסון סיכנ שני ימי שמחה במשפחות ה"רודבסקי וליאור.

ביום התאונה מלאו ליוסף 22 שנה. אחיר חיו התכוננו לערוך לו השבת מסיבת-פאר לכבוד המאורע. "כל חילי-האוויר יבוא!" הבטיח יוסף בעלילות. העוגות והמטעמים שהוכנו עומדים עדיין במטבח. גם התקליטים שהושאלו למסיבה עוד טרם הוחזרו.

שמחתו של שמואל עמדה להתקיים במועד מאוחר יותר. בפסח חשב בן ה"23 לשאת לאשה את רנה. גם היא קצינה בחילי-האוויר. כל תקופת שירותו חסך כסף לשם רכישת ה"דירה.

"אינני מאמינה שהוא לא יחזור," נאנחה רנה בהלוויה. "איך יתכן שארגו העץ הזה הוא מולה?"

הקרובים נזכרו בטיסתם האחרונה של השניים. הם או היטו את כנפי המטוס מעל בתי משפחותיהם בפרידת-שלום מסורתית. היתה זו פרידה אחרונה.

אול בעצתו בכל ענין שהוא. ביחוד עזר לנו בלמודים.

למדויו של יוסף, לעומת זאת, לא נקנו בקלות. למרות היותו תלמיד מצטיין בבית הספר העממי. המכשול שעמד בדרכו היה חוסר יכולתו לבטא שיון כהלכה. תמיד היה מסנן סין בין שניו. עד שיום אחד החליט מורהו, בנימין צביאלי, (כיום מנהל המדור להתי דתי בקול ישראל) ללמדו לבטא את השיון.

במשך שעות תמימות ישב עמו והרים את לשונו בעפרון. גלי הצחוק בהם התקבל יוסף כשדיקלם במסיבת חנוכה. "אני דחליל סומר הגן, לא אנום ולא איסן," עזרו אף הם לשנות הגיתו. במותו, ידע לבטא שיון גם סין.

***

דוגמת הדרך

גם שמואל, בן גילו, התלבט אותה שעה בבעייה חמורה: כיצד לעבר את השם ליכטנשטיין? לבסוף, אילץ את כל בני המש"פחה לשנות את שמם לליאור.

בתום הקרבות עמד הנער על סף משבר. הוא הפסיק את לימודיו התיכוניים, הצטרף לדודו מרדכי קרניאל במסחר תבואות. הוא העריץ את דודו כאב, על כן ניסה בכל מרצו להצליח. רק לפני תקופה קצרה השלים את לימודיו בעזרת ספרים ועמד בבחינות-הבג"רות.

התעודה היתה נחוצה לו להתקבל כטייס.

***

כנפי התבנית

שני זכ מפגיש הגורל העיזור את הנערים. באותה שנה עצמה מתנדבים השניים בטרם גיל הגיוס לחילי-האוויר. שניהם עברו בפרך לעבור את הקורס: כנפי התכלת לא הוגשו להם על מגש של כסף.

יוסף היה נאלץ להשתלם במקצועות ריא"ל ליים כדי להגיע לרמה הדרושה. שמואל נס"ל בבדיקה הרפואית בגלל שקדיו שלא הוצ" או עדיין. שנה שלמה הסתפק בתפקידים של אפסנאי ופקח"טייס. אך משיכת האוויר מת

כחולות: היא הולמת אותי, אמר על הפ"ג'מה."

***

ידעתי! ידעתי!

שני קידומטרים משב, בכפר שהפך לאחרונה לקרית אונו, ישבה אם שניה. טובה רודבסקי נסעה לבית בנותיה הנשואות בהגיע הבשורה. היא התקשתה להעלות זכ"רונות ילדות: "הפצע טרי. קשה לסדר את המחשבות," הסבירה.

גם היא לא בכחה. היא חיבקה את נכדה, תינוק בן שלושה חודשים, לא יכלה לסלוח לעצמה על שנתנה ליוסף בנה להתגייס לחילי-האוויר: "מיום ששמעתי כי קיבלוהו לקורס הטייס, ידעתי שפעם יקרה לו משהו. ידעתי." מאתו יום נוקקה היא לטיפול רטואי.

***

הקשר הנסתר

משפחות השכולות לא ידעו זאת. ז"א אולם אחרי מלחמת ת"ש"ח נאלצו לע"זוב את משקם ולחפש מחיה בעיר.

משפחתו של יוסף רודבסקי העתיקה אף היא את מושבה מהכפר לעיר באותה תקופה. האם, שהתגרשה מאבי יוסף ונישאה בפעם שניה לפקיד במל"ג, לקחה עמה את יוסף מעקרון הנשכחת בה בילה את ילדותו, לבני ברק.

האב שנשאר בעקרון, מת לפני שלוש שנים, השאיר אחריו חלקת אדמה שהוחלפה במגרשים בקרית-אונו. האחיות בנו בתיהן זו ליד זו והשאירו מקום גם לביתו של יוסף.

***

שיון וסיון

אחיו של שמואל (מולא) אינם זוכרים מקרים מיוחדים שארעו לו לפני גיוסו. נזכר שמעון בעל השפם האדיר, סגן-משנה "הוא היה מכה אותנו לפע"מים כמו כל אח גדול. אבל תמיד באנו לש"

טיים מצטיין שזכה בפרסים שונים ושבחים ממפקדים וחניכים שעבדו איתו.

אמו של שמואל, עם שני בניו הצעירים, מבכים את אחיהם הבכור.